

Czytam sobie. Pierwsza klasa!

TYTUŁ:

NIEŁATWO BYĆ PILOTEM!

Na podstawie książki Wojciecha Widłaka z ilustracjami Tomka Kozłowskiego pt. *Orły nad Londynem. Z historii Dywizjonu 303*.

OBSZAR NAUCZANIA:

edukacja wczesnoszkolna, edukacja społeczna

TREŚCI NAUCZANIA ZGODNE Z PODSTAWĄ PROGRAMOWĄ:

Edukacja polonistyczna:

- I.3.7 Uczeń czyta samodzielnie książki.

Edukacja społeczna:

- III.1.4 Uczeń ocenia postępowanie, odnosząc się do poznanych wartości,
- III.1.7 Uczeń opowiada ciekawostki historyczne,
- III.2.6 Uczeń opisuje znaczenie dorobku minionych epok.

CELE DLA UCZNIÓW I UCZENNIC:

- Poznam wybrane historie polskich lotników w czasie II wojny światowej.
- Poznam rolę wytrwałości w dążeniu do celu, jakim jest wymarzony zawód. Wyrobienie w dzieciach przekonania, że ćwiczenia i nauka są drogą do wykonywania wymarzonych zawodów.

KRYTERIA SUKCESU DLA UCZNIÓW I UCZENNIC:

- Wyjaśniam, kto, z kim i o co walczył w czasie II wojny światowej i dlaczego polscy lotnicy chcieli walczyć w Anglii.
- Uzasadniam, dlaczego piloci muszą być bardzo dobrze wyszkoleni; wyjaśniam, co pomaga pilotom w osiągnięciu perfekcji w wyszkoleniu.
- Udowadniam, że historia lotników, którą poznałam/poznałem, jest prawdziwa i wydarzyła się w czasach, kiedy żyli moi pradiadkowie.

MATERIAŁY I POMOCE DYDAKTYCZNE:

- książka *Orły nad Londynem. Z historii Dywizjonu 303*,
- przybory plastyczne,
- duże kartony do stworzenia sylwetek pilotów,
- puzzle z wizerunkiem samolotu dla każdej z grup (należy je przygotować, tnąc obrazek z samolotem na małe części),
- zdjęcia polskich lotników.

METODY I FORMY PRACY:

Pogadanka, praca w grupach, zabawy ruchowe, burza mózgów.

CZAS TRWANIA:

60 min.

PRZYGOTOWANIE PRZED ZAJĘCIAMI:

Przygotowanie wszystkich potrzebnych pomocy.

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

1. Czytanie książki

Czas: 10 min.

Pomoce: książka

Jeśli posiadasz kilka egzemplarzy książki, najlepiej byłoby poprosić uczestników o przeczytanie jej samodzielnie w domu. Inna możliwość to rozdanie kilku egzemplarzy i poproszenie uczniów, żeby przeczytali ją w małych grupach. Jeśli masz tylko jeden egzemplarz, poproś chętnych o głośne przeczytanie tekstu.

W wersji online:

Prowadzący czyta dzieciom książkę i pokazuje obrazki przez platformę internetową.

2. Co musiał umieć lotnik?

Czas: 10 min.

Pomoce: plakat z konturem lotnika dla każdej z grup

Podziel uczestników na grupy 4–5-osobowe. Poproś, żeby na plakatach przedstawiających kontur lotnika napisali lub narysowali, co musiał umieć Jurek, żeby zostać pilotem w czasie wojny. Uczniowie zapisują wszystkie pomysły, zarówno dotyczące wiedzy (np. musiał umieć geografię, znać się na pilotowaniu samolotu, znać angielski i inne języki obce, umieć obserwować pogodę), jak te dotyczące osobowości (np. musiał być odważny, mieć dobry wzrok, słuch). Pod koniec wszystkie grupy siadają w kręgu i dzielą się swoimi pomysłami. Te, które najczęściej się powtarzają, zapiszcie na wspólnym plakacie. Zapytaj uczestników, które umiejętności można ćwiczyć?

W wersji online:

Można użyć do tego narzędzia do zbierania pomysłów np. Google Jamboard (dostępne w narzędziach konta Google).

3. Czy łatwo być pilotem?

Czas: 10–15 min.

Pomoce: chustka do przewiązania oczu, puzzle z wizerunkiem samolotu dla każdej z grup (wizerunek samolotu pocięty na kawałki).

Dzieci mają szansę sprawdzić, czy opisane umiejętności łatwo zdobyć.

Pierwsza zabawa: ćwiczenie słuchu.

Jeden z uczestników ma zawiązane oczy i stoi na środku klasy. W tym czasie inna, wybrana osoba naśladuje cicho wybrany dźwięk, np. warkot nadlatującego samolotu lub odgłos ptaka. Dziecko z zawiązanymi oczami musi wskazać, skąd dobiega dźwięk. Potem jeszcze kilkoro dzieci powtarza ćwiczenie.

Druga zabawa: składanie układanki na czas. Dzieci w grupach muszą jak najszybciej ułożyć puzzle przedstawiające samolot.

Dzieci siadają w kręgu. Prowadzący podsumowuje zabawę. Pyta dzieci, czy zabawy były trudne. Dzieci wspólnie się zastanawiają, czy gdyby codziennie ćwiczyły, to byłoby im łatwiej. Dość oczywistym wnioskiem będzie dla dzieci, że jeśli ułożą te same puzzle lub wykonają dane ćwiczenie wiele razy, będą sobie z nim świetnie radzić. Prowadzący mówi, że tak pracowali lotnicy: powtarzając po wiele razy, czasem przez kilka lat te same ćwiczenia. Do tego mieli szkołę lotniczą. Prowadzący opowiada, że szkoła istnieje do dziś, szkoli pilotów i można się do niej zgłosić po szkole podstawowej.

W wersji online:

Prowadzący może poprosić dzieci o rozpoznanie dźwięków, które nada przez internet: odgłos samolotu, samochodu, śpiew ptaka, odgłosy zwierząt.

Do puzzli warto użyć narzędzia <https://www.jigsawplanet.com/?lang=pl> – w zakładce „stwórz” można stworzyć własne puzzle online, a następnie dostęp do nich przesłać uczestnikom.

4. Historia Dywizjonu 303

Czas: 5 min.

Pomoce: książka, duża mapa historyczna

Porozmawiaj z uczestnikami o historii z książki. Zapytaj, jak to się stało, że polscy lotnicy walczyli w bitwie o Anglię. Możesz posłużyć się mapą z książki (s. 2–3) lub dużą szkolną mapą historyczną. Poproś jednego z uczestników, żeby wskazał na mapie drogę, jaką przebyła większość lotników: z Polski przez Rumunię, Francję do Wielkiej Brytanii. Powiedz, że polscy lotnicy walczyli w wojnie obronnej 1939 r., broniąc Polski a potem ci, którym udało się dostać do Francji, uczestniczyli w obronie Francji. Po jej upadku jedynym sposobem, żeby dalej walczyć, było wsparcie wojsk Wielkiej Brytanii przeciwko Niemcom. Zapytaj dzieci, kto ostatecznie wygrał wojnę? Upewnij się, że dzieci rozumieją, że historia opowiedziana w książce wydarzyła się naprawdę.

W wersji online:

Pogadanka odbywa się poprzez komunikator internetowy.

5. **Kobieta lotnikiem**

Czas: 5 min.

Pomoce: rzutnik multimedialny, wybrane zdjęcia

Na rzutniku multimedialnym pokaż uczestnikom kilka zdjęć polskich lotników. Zapytaj uczestników, czy kobiety mogły być lotnikami? Pokaż im zdjęcie (<http://s.ciekawostkihistoryczne.pl/uploads/2015/09/ATA.jpg>). Opowiedz, że w bitwie o Anglię walczyły 3 polskie pilotki. Wyjaśnij, że dziś też kobiety mogą kształcić się na pilotów. W marcu 2020 r. w PLL LOT 33 kobiety były pilotkami samolotów w służbie cywilnej, a poza nimi 4 kobiety są pilotkami myśliwców bojowych w polskiej armii.

6. **Historia pilota/pilotki**

Czas: 15 min.

Pomoce: kartki, przybory plastyczne.

Podziel uczestników na 3–4-osobowe grupy. Poproś, żeby uczniowie w każdej z grup wymyślili krótką historię pilota lub pilotki latających w czasach dzisiejszych (pilota samolotu pasażerskiego, śmigłowca ratunkowego lub wojskowego samolotu przygotowującego mapy terenu). Jeśli masz więcej czasu, w ramach rozbudowania zajęć dzieci mogą przygotować własną ilustrowaną książeczkę. Poproś grupy o krótkie opowiadanie wymyślonej historii.

W wersji online:

Można do pracy grupowej użyć wspólnego dokumentu Google lub po prostu zgromadzić dzieci w „pokojach” internetowych na czas pracy grupowej, żeby mogły porozmawiać.

7. **Książki z serii *Czytam sobie***

Czas: 3 min.

Pomoce: Inne książki z serii do zaprezentowania uczestnikom lub wydruk z okładkami ze strony www.czytamsobie.pl

Powiedz uczestnikom, że książki z serii *Czytam sobie* zostały zaprojektowane z myślą o dzieciach, które dopiero uczą się biegle czytać. Pokaż, że książka ma krótkie zdania, duże litery i dużo ilustracji. Zachęć do wypożyczenia książki i powtórnego przeczytania, tym razem samodzielnie. Pokaż dyplom, który przyznasz za samodzielne czytanie (możesz go pobrać ze strony www.czytamsobie.pl). Powiedz, że w serii *Czytam sobie* są książki o stopniu trudności podobnym do omawianej, prostsze od niej (z żółtą jedyką) i trudniejsze (z czerwoną trójką). Zachęć uczestników, by wraz z rodzicami zajrzeli na stronę internetową www.czytamsobie.pl.

DODATKOWE ŹRÓDŁA/POMOCE/NARZĘDZIA ON-LINE/ZALĄCZNIKI:

Artykuł o Polkach latających w RAF:

<https://ciekawostkihistoryczne.pl/2015/09/21/nie-tylko-nasi-myśliwcy-te-polki-rowniez-dosiadaly-spitfireow/>

Zdjęcie lotników: https://pl.wikipedia.org/wiki/Dywizjon_303#/media/Plik:Dywizjon_303_in_color.jpg

Zdjęcie samolotu Hurricane:

https://pl.wikipedia.org/wiki/Hawker_Hurricane#/media/Plik:Hurricane.r4118 arp.jpg

Podstawowe komunikatory: Zoom, MS Teams, Google Meet

Narzędzie do burzy mózgów: Google Jamboard

Narzędzie do tworzenia puzzli: <https://www.jigsawplanet.com/?lang=pl>

AUTORKA:

Hanna Buchner – historyk, nauczycielka Montessori. Autorka materiałów dydaktycznych i artykułów dla nauczycieli i rodziców. Współautorka zestawu edukacyjnego *Czytam sobie. Pierwsze słowa*.